

Ülést tartott az Elnöki Tanács

A Népköztársaság Elnöki Tanácsa ülést tartott. Losonczy Pál, az Elnöki Tanács elnöke tájékoztatást adott az Algériai Demokratikus és Népi Köztársaságban, a Guineai Köztársaságban és a Kongói Népi Köztársaságban tett hivatalos baráti látogatásának eredményeiről és tapasztalatairól. Az Elnöki Tanács a tájékoztatást tudomásul vette.

Az Elnöki Tanács a Hazafias Népfront Országos Tanácsa Elnökségének javaslatára a Csongrád megyei 15. számú és a Hajdú-Bihar megyei 7. számú választókerületben — az elhalálozás miatt megüresedett képviselői helyek betöltésére — új képviselőválasztást 1972. március 12-re tűzte ki.

Az Elnöki Tanács törvényerejű rendeletet alkotott a továbbdolgozásra ösztönző nyugdíjpótlékról.

Az Elnöki Tanács megtárgyalta és elfogadta a mezőgazdasági termelőszövetkezetekről szóló 1967. évi III. törvény módosításáról és kiegészítéséről szóló törvényerejű rendeletet.

A továbbiakban az Elnöki Tanács törvényerejű rendeletet fogadott el a fogyasztási, értékesítő és beszerző szövetkezetekről.

Az Elnöki Tanács végül egyéb ügyeket tárgyal.

Az Elnöki Tanács most elfogadott törvényerejű rendelete szerint az öregségi nyugdíjra jogosultság megszerzése után munkában töltött évekre továbbdolgozásra ösztönző nyugdíjpótlékok lehet megállapítani. Az Elnöki Tanács felhatalmazása alapján a kormányrendelettel szabályozta a jogosultak körét, a jogosultság feltételeit és a pótlék mértékét. Eszerint: a továbbdolgozásra ösztönző nyugdíjpótlékra a munkaviszonyban és a kisipari szövetkezetben dolgozók jogosultak, amennyiben a nyugdíjjogosultság megszerzése után továbbdolgoznak és nyugdíjukat nem veszik igénybe. A fizikai munkakörökben továbbdolgozóknak az általános szabályok szerint megállapításra kerülő nyugdíja a további munkában töltött évek után évenként 7 százalékkal, az egyéb munkakörökben dolgozók nyugdíja pedig évenként 3 százalékkal emelkedik.

Az 1972. január 1-ét megelőzően munkában töltött időre az ösztönző nyugdíjpótlék mértéke fizikai munkakörökben az öregségi nyugdíj három-három, egyéb munkakörökben pedig egyegy százaléka.

Az öregségi és rokkantsági nyugdíjasok nyugdíjuk folyósításának korlátozása nélkül eddig általában évi 6000 forintot kereshettek. Az új szabályozás szerint a jövőben egy naptári év alatt általában 840 órát dolgozhatnak, s erre az időre minden nyugdíjas a végzett munkának megfelelő munkabért kaphat. Szociális megfontolásból azok, akiknek a nyugdíja az idei 700 forintot nem haladja meg, a nyugdíj folyósítása mellett az egész évben korlátozás nélkül vállalhatnak munkát. Az új szabályozás 1972. január 1-én lép hatályba.

A mezőgazdasági termelőszövetkezetekről szóló tör-

szövetkezeti forma tartósságát juttatja kifejezésre azáltal, hogy a szakszövetkezeti forma alapvető, jól bevált rendelkezéseit törvény szintre emeli. A szakszövetkezeti szabályoknak a termelőszövetkezeti jogszabályokba való beépítésével ezen szövetkezetekben könnyebbé válik a jogalkalmazás.

Az 1972. január 1. napján hatályba lépő törvényerejű rendelet — többek között — módosítja az alapszabály jóváhagyásának, a tagsági viszony létesítésének és megszüntetésének szabályait, a közgyűlés hatáskörét; a feyelmi, a kártérítési és a tagsági vitás ügyekkel kapcsolatos hatásköri szabályokat. Továbbfejleszti a tag és a termelőszövetkezet vagyoni kapcsolatait; kiegészíti és módosítja a tsz-ek státuskérdéseit rendező szabályokat (egyesülés, szétválás stb), intézményesíti az átalakulást és a kiválást; módosítja a tsz-ek állami törvényességi felügyeletének gyakorlására vonatkozó rendelkezéseket.

A fogyasztási, értékesítő és beszerző szövetkezetekről alkotott törvényerejű rendelet egyebek között rendezi a lakás- és takarékszövetkezetek érdekképviselését. A jogszabály lehetővé teszi az állampolgárok számára a többszörös tagságot is, tehát egy időben valaki több hasonló formájú szövetkezetnek lehet a tagja. Ugyanakkor a törvényerejű rendelet elősegíti több más, most kibontakozó szövetkezeti formának — elsősorban a munkás fogyasztási és az iskolai fogyasztási szövetkezeteknek — a fejlődését is.

Villamosított vasútvonal

Tegnap ünnepélyesen megnyitották és átadták a forgalomnak a korszerűsített, villamosított Budapest Nyugati pályaudvar—Vác—Szob vasútvonalat.

A Magyar Népköztársaság és a Csehszlovák Szocialista Köztársaság közlekedésügyi miniszterei által vezetett küldöttségek délelőtt fél 10-kor találkoztak Sturovo közös határállomáson. Dr. Stefan Sutka, Csehszlovákia közlekedésügyi minisztere Sturovo közös állomáson átvágta a vonalon kifeszített csehszlovák nemzetiszínű szalagot, és megajította a Sturovo—Szob közötti villamosított vonalat.

Az ünnepség Szobon folytatódott. A magyar és a csehszlovák himnusz elhangzása után Szabó Antal, a Vasutasok Szakszervezetének főtájkára mondott ünnepi megnyitót, majd Patai András, a MÁV-vezérigazgatóság tervgazdálkodási, műszaki-fejlesztési és munkaügyi osztályvezető-helyettese adott jelentést a vonal villamosításáról. Ezután dr. Stefan Sutka csehszlovák közlekedésügyi miniszter tartott ünnepi beszédet, majd dr. Csanádi György közlekedés- és postaügyi miniszter méltatta a villamosított vonal jelentőségét.

ben, nagy hivatástudattal és hivatás-szeretettel kell dolgozni.

Az interpelláció lehetősége elősegíti közérdekű ügyek meggyorsítását, a fejlődés menetében születő ellentmondások időbeni észlelését és leküzdését, a körültekintő tervezést és az állandó informáltságot. Ezt feltették azonban, amikor a városi tanács szervezetjé és működési szabályzatába bekerült az új forma, az írásos bejelentés. S lám: éppen az ellenkezője teljesedett be, ahogyan ezt a közélet demokratizmusa meg is követeli. Ha a tanácstagnak nem kell kilíncselni a hivatalban — arra is van tanácsai törvény, hogy a közérdekű ügyekben soron kívül kell fogadni őket —, energiáját nem „kijáráskora” kell fordítani, jóval eredményesebb lesz a választók között végzett politikai munkája. Figyelmét nem kell elapóznia, átgondoltabban, mélyebben foglalkozhat súlyos várospolitikai problémákkal: választói körében nagyobb figyelemet szentelhet ezek ismertetésére, magyarázására, az ezekre érkező észrevételek összegyűjtésére és hasznosítására.

Nem csupa öröm és még, és nem csupa tökéletesség, hiszen az új módszernek is gyakorlat kell, mégpedig

kölcsönös gyakorlat. Az első jelek azonban ígéretesek. Legtöbbször ígér az alaposság, amit az interpellációs kérdések vizsgálatánál a „hivatal” már most is tanúsított; s a tanácstagok szintén bizonyítottak. Ezt az alaposságot viszont mindenkitől meg kell követelni. Mit érne az interpellációk egész rendszere, ha elfogadna a tanács és annak apparátusa magyarázkodásokat vagy ferdítéseket? Arra is volt példa ugyanis, hogy a tényeket hazudtató „felvilágosítást” adott az egyik vállalat főmérnöke, s ha a tanács illetékes osztályának munkatársai nem végeztek volna el a szükséges ellenőrzést, bizony sorozatos fölsülés lett volna az eredmény. Másrészt — semmi okunk és szándékunk ugyan kioktatni a közérdekért társadalmi ügyeiketől fáradó tanácstagokat — meg kell jegyezni: az interpelláció jelentőségét annak tárgya adja meg. A tanács igen komoly testület, az ott elhangzó interpelláció legyen tehát valóban odatartható! Egyelőre kísért ugyan az a veszély, hogy az interpellálás viszonylag kényelmes módszere mindenre gyógyírnak tetszik. A kerületi hivatalok, vagy az arra rendelt vállalatok illetékességét kár lenne megkerülni,

hozzájuk tartozó ügyeket nem célszerű felsőbb fórumra vinni. Ha egy utcában nem egy három villanykörte; ha betemetődött valahol a csatorna; ha nem takarítják rendszeres valamelyik utcában az átjárókat — az nem interpellációs téma, a városi tanácsban, hanem egyszerű technikai kérdés, aminek elintézésére más apparátus illetékes. És nemcsak a tanácsban, hanem mindenütt meg kell már szoknunk, hogy van egy sereg vállalat, intézmény, szolgáltató üzem, amelynek kötelességei vannak: amelynek dolgait maga-magának kell szervezni és rendben tartani. Ha tehát róluk van szó, ott velük szemben célszerű fellépni.

Az idén újjáválasztott tanácsok tevékenységében — az új tanácstörvény és az annak elvi alapjain nyugvó szervezeti és működési szabályzat eredményeképpen — egyre több a demokratizmus szélesedését szolgáló elem. Az interpellációs rendszerre ugyan nem nevezhető újnak — becsületének, rangjának emelése, hatékonyságának biztosítása azonban megérdemli a közvélemény figyelmét is. Mert újdonsága a tartalmi megújulásban van.

SZ. SIMON ISTVÁN

Egyetlen kifogás

Körül házak magasodnak. Azok sem nyúlnak ugyan az égig, de magasan fölé emelkednek, felső emeletük már részévé válik a környező égboltnak, melyet szinte eltakarnak a kis földszintes épületek elől. Az alacsony épület üvegajtáján tábla: tarjani 2. barakkóvoda. A másik, palatétős, hosszúra nyúló földszintes épület falán üvegablak villognak színesen: kirakatok. A tető fölött, valahol hátul pedig falak emelkednek magasan. A daruk gémje már a tizedik emelet körül nyújtózkodik.

AZ ÓVODA

A folyosón kópádó, fönt dekoratív álmennyezet. A vezetőnő szobája. Ács Zoltáné. Nemrég még a szőregi óvodában dolgozott. Ez november 1-én nyílt meg, szinte még újszülött. A 2. barakkóvoda — ahogy az ajtón függő tábla hirdeti. Szóval barakk.

Vezet körül az asszony, aki úgy mondja: 127 a mi gyerekünk, 15 vendéggyerek. Mert ők tizenötén januárban az újonnan nyíló óvodába kerülnek. A termek: — Ők a nagycsoportosok — mutat körbe. Kis, összecukható heverőkön alusszák délutáni álmukat.

— Eppen ébrednek — mondja.

Az ajtónyitásra itt is, ott is mozdulnak a gyerekek, már minden arc az ajtó felé figyel: ki lehet ez az idegen? Hátha a papa jött értem?

Tágas a terem. Kellemesen meleg, hatalmas ablakokon ömlik be a borús ég épületektől takart maradék fénye. Kedves a bútortat és szinte

megdöbbenő a tiszta világosság, ami előnti a termet. Aztán sorra vesszük a közepe- és a kiscsoportot. Ők már uzsonnáznak. Egyszerre hangzik fel a köszönés az asztalok mellől. A konyha: itt melegítik az ételt a két villanytűzhelyen.

— Jó lenne, ha a gedói iskola helyett a tarjánitól kaphatnánk az ételt, mert így későn jön a tízórai, nincs meg az ebédig a két és fél-három óra.

A vezetőnő szinte mentegődzik: — Egyelőre csak részben van meg a felszerelés. Januárra volt tervezve a megnyitás, de gyorsan haladt az építkezés, két hónappal előbb adták át az épületet. Még csak a legszükségesebbek vannak meg. Pénzünk volna, de hát a csúcsgazdaságban nem lehet vásárolni. És a dekorációval is

gondban vagyunk. Szeretnénk, ha művészi igénye is lenne, a szegedi festőket szeretnénk megkérni, segítsenek.

Aztán a mosdókat mutatja. A nagyoké magasan van, az építők nem akarták lejjebb szerelni. A kicsikét már lejjebb tette a Hungária Vállalat vízvezeték-szerelő szocialista brigádja. A heverők tartója is rövidre sikerült. Az ingatlankezelő Vállalat asztalos szocialista brigádja segítette ki őket a bajból.

Mikor visszafelé megyünk, a folyosó már zibongóvá változik, felébredtek a nagycsoportosok.

AZ ÜZLET

hiszen ÁBC-áruház a neve. Alig néhány napja nyílt meg, új, újabb, mint Tarján maga. A Csillag téren van, vezetője Barta Imre.

— A tanács kérte a vállalatot, hogy nyissunk itt egy üzletet. Két hónap alatt készült el. Még a megnyitás előtt tíz perccel együtt gerblyéztünk az igazgató elvtársával. Látja, máris van bőven vevők. Úgy számoljuk, hogy a havi forgalom kétmillió forint körül lesz. Igaz, ezért nyújtani is kell valamit. Közel a MÉK ugyanilyen áruház. Mi is felvesszük előrendelést. Ingyen házhoz szállítjuk a reggelirevalót. De hát ezt nem lehet rosszul csinálni. A vevőknek mindig és mindenképpen meg kell kapnia, amit rendel.

Az áruház közepén három sorban az áruval rakott polcok. Jó a világítás, messzire fénylik a kirakatsor. Hátul

a raktár, az már téglapépület. Tágas, csakúgy, mint az üzlet. Külön helyiség a húsnak, két vadonatúj, hatalmas hűtőszekrényvel, melyekbe egy gombostű is alig lehetne bepréselni.

Élelmiszerekkel rakott polcok az üzletben. Kisebb háztartási eszközök. A pénztárnál is gyorsan végez az ember. Már sötétedik. A víztoronynál megáll mellettem egy Moszkvics. — Nem tudja, hol van az új húsbolt? Az, ami most nyílt meg? — kérdezi a falusias kinézetű asszony a kormány mellől. Húsbolt? — olyanról nem tudok. De eszembe jut a hússal tömött hűtőszekrény. Mutatom a messzire világító ablaksort — próbálja ott! Azt hiszem, arra gondolt.

BARAKK?

Az áruházon szerencsére nem. Könnyűszerkezetű, acélvázaz épületek. Hosszú a név, nem tűri a nyelv. Maradt a barakk, rossz emlékek, kellemetlen reminiscenciák ébresztőjeként. Pedig semmi köze ahhoz. Az óvoda meleg, világos, az áruház szép kirakatsora, a tágas hely és egyáltalán az, hogy van. Nem rossz ez. Már csak a van miatt sem. De hiszen ezt csak a szülők vagy a vásárlási gondokkal küszködő háziasszonyok tudják igazán.

Igaz, vannak bajok is. Az óvoda vezetőnője sorolja: — A tervezéssel nem értet egyet. A csoportszobában ebédel, alszik a gyerek. Nincs fektető, ebédlő, a kőóvodában sincs. Szerencsére külön öltözője és mosdója van a csoportoknak. Ez nagyon jó. Telefon is kellene. Az is baj, hogy a termeket nem lehet összenyitni és kevés az óvónő.

Bajok, nehézségek; de hát leküzdik őket. És egyik sem az épületből fakad. Az — „barakk” létére is — becsülettel megfelel feladatának. Öröm lehet élni benne. Talán még azt is megérdemelné, hogy elmúljon róla a csúnya szó, a barakk. Hiszen hívhatnánk panelóvodának is. Igaz, kényszermegoldás. De ezúttal a kényszer nem rosszabb szül. Kedves és jó színfoltja ez az üzlet és az óvoda Tarjánnak, csakúgy, mint társaik. Tisztebb nevet érdemelnének. Hiszen hozzájuk lehet évekre alkalmazkodni, mert ők is alakultak hozzánk. Csak a nevet. Talán ez az egyetlen kifogás, amely ellenük emelhető.

Jávay István